

Grafikker og farvestyring

Takket være den moderne digitaltrykteknologi er mulighederne for at indsætte grafiske elementer næsten ubegrænsede: farvede baggrunde, billeder der går ud til kanten, billeder der dækker over dobbeltsider og meget mere.

Egnede papirtyper

Du kan vælge mellem papirtyperne hvid 80 g (kun for forlag) og 90 g, cremehvid 80 g (kun for forlag) og 90 g, fotomat 120 g og fotobrillant 200 g (blank overflade). Hvis din bog indeholder farvesider, anbefaler vi hvidt papir, så papirfarven ikke får indflydelse på farvegengivelsen. De særlige kvalitetspapirtyper fotomat 120 g og fotobrillant 200 g egner sig især til fotobøger. Vær opmærksom på, at der kan forekomme mindre farveafvigelser i forbindelse med digitaltryk.

Generelle retningslinjer for grafiske elementer

Opløsning: Tegninger og fotos bør have en opløsning på minimum 300 dpi for at sikre en høj tryk kvalitet.

Stregtegninger: Tegninger i Bitmap-format (med endelsen *.bmp) og grafiske elementer, der består af sorte streger eller flader og som ikke indeholder grå farver, skal have en opløsning på 1200 dpi.

Grå områder: Hvis du ønsker at afbilde grå flader, bedes du vælge en gråværdi med minimum 20 % sort andel (ikke lysere). Til lagkagediagrammer og lignende grafikker anbefaler vi, at der er minimum 20 % forskel på gråværdierne, for at man tydeligt kan skelne nuancerne fra hinanden.

Farveseparation: Bruger du professionelle layoutprogrammer som fx Adobe InDesign, skal der ikke indstilles farveseparation.

Beskæring: Hvis du ønsker at placere billeder helt ud til kanten af papiret, skal du tilføje en beskæringskant på fem millimeter på alle sider. Der skal ikke tilføjes skæremærker; derimod skal PDF-filen udstyres med fem millimeter beskæringskant hele vejen rundt. En side i formatet 12 x 19 cm får dermed målene 13 x 20 cm inklusiv beskæringskant.

Transparens

Du bør altid reducere evt. transparens i din PDF-fil inden tryk. Hvis du indsender filer, som indeholder transparens, bliver transparensen automatisk reduceret hos os. Da reducere af transparens er en kompleks proces, kan din fil ændre sig. Hvis du derimod reducerer transparensen forinden, kan du kontrollere resultatet og være sikker på, at der ikke opstår uønskede sideeffekter i forbindelse med reducere af transparens.

Farvestyring

Digitale billeder skabes ofte vha. en scanner eller et digitalkamera og foreligger derfor oprindeligt typisk i RGB-mode. For at kunne gemme filerne uafhængigt af scanner, kamera etc. anbefaler vi, at du lader grafikkerne forblive i RGB-farveprofilen og ikke konverterer dem til CMYK. Vi ændrer først dine forlæg til CMYK-farveprofilen i henhold til de pågældende printerkrav umiddelbart inden trykningen finder sted og kan dermed sikre en apparatspecifik konvertering af dine filer. Hvis dine billeder allerede foreligger i CMYK, skal du ikke ændre dem til RGB.

Angivelse af farveprofiler

RGB-farveprofil: Hvis du leverer dine filer i RGB-farveprofil, uden at de er blevet udstyret med en farveprofil, antager vores farveworkflow, at der er tale om sRGB, da de fleste billedfiler benytter sRGB-farveprofilen.

CMYK-farveprofil: Ved CMYK-filer tager vi udgangspunkt i den europæiske standard ISOcoated_V2 (Fogra39) og trykker disse i henhold til den pågældende maskinprofil. Takket være en såkaldt DeviceLink-konvertering kan vi opnå en digitaltrykkvalitet, der minder mest muligt om resultaterne ved offsettryk.

Specielle farver

Specielle farver kan simuleres ved tryk i procesfarverne (CMYK). Da størstedelen af alle specielle farver ligger uden for det trykbare CMYK-farverum, kan denne mulighed dog ikke nødvendigvis anbefales.

Simulering af specielle farver: Hvis du ønsker at simulere særlige farver, kan du benytte eksisterende farvepaletter, hvor samtlige Pantone- og HKS-farver er defineret på basis af de fire procesfarver

Pantone- og HKS-farver: Hvis du sender os en PDF-fil, som indeholder "ægte" Pantone- og HKS-farver (altså ikke simuleret i CMYK), bliver disse omsat bedst muligt ved hjælp af farveværditabeller, der er tilpasset vores printere.